

Second screen: interactie met tv-programma's en tweede schermgebruik

Mobiele devices hebben de afgelopen jaren een enorme opmars doorgemaakt op de Nederlandse markt. Steeds meer Nederlanders hebben een smartphone of tablet in huis. Dergelijke devices worden regelmatig gebruikt om naar user generated en professionele audiovisuele content te kijken. Het gaat hier om (fragmenten van) televisieprogramma's, gedownloade, gehuurde, geleende, gekochte, opgenomen of opgevraagde films, documentaires of serie's. Bovendien hebben mobiele devices een uniek kenmerk: ze lenen zich als geen ander apparaat voor interactie met tv-programma's en gebruik als zogenaamd 'tweede scherm' (Second Screen) tijdens het tv-kijken.

In deze brochure schenken wij extra aandacht aan de toepassingen van deze devices. Dat doen we op basis van de resultaten van het Moving Pictures 2012-onderzoek.

Bas de Vos
Directeur
Stichting KijkOnderzoek

De algemene resultaten uit het Moving Pictures onderzoek zijn gepresenteerd in de brochure Moving Pictures, die te vinden is op de website van SKO: http://www.kijkonderzoek.nl/images/stories/Publicaties/130211_SKO_BROCHURE_Moving_Pictures_2012.pdf
De resultaten van Moving Pictures 2012 gelden voor alle Nederlanders van 13 jaar en ouder. Waar vergelijkingen met de resultaten uit het Moving Pictures-onderzoek uit 2011 zijn gemaakt, hebben we voor beide jaren alleen de resultaten gebruikt van online respondenten (hierna te noemen Online 2011 en Online 2012). Zie ook de paragraaf aan het eind van deze brochure.

Deze brochure gaat in op het gebruik van een tweede scherm (computer, tablet of smartphone) tijdens het kijken naar audiovisuele content.

Meerdere schermen

Nederlanders bezitten steeds meer mobiele devices zoals computers, laptops, netbooks, tablets en smartphones. De meest recente cijfers hierover (gebaseerd op de Media Standard Survey) zijn opgenomen in het rapport 'TV in NL 2012'.

http://www.kijkonderzoek.nl/images/stories/Publicaties/SKO_TV_in_NL_2012.pdf

Wij hebben geanalyseerd hoe deze devices als tweede scherm worden gebruikt tijdens het kijken naar de televisie.

Second screen

Een device dat toegang geeft tot het internet en gebruikt kan worden tijdens het kijken naar de televisie. De toegang tot het internet biedt de mogelijkheid tot interactie.

Interactie

Belangrijk kenmerk van *connected devices* (oftewel devices met internet-toegang) is dat ze interactie mogelijk maken tussen de kijker en de televisiecontent (*Second Screen*) en – via social media – tussen kijkers onderling. Second Screen wordt steeds vaker als middel ingezet door de makers van televisieprogramma's en reclames om (meer) interactie tussen het programma en de kijker te creëren. Een tweede scherm faciliteert ook andere TV-gerelateerde activiteiten, zoals het bezoeken van de website van een programma of het zoeken van achtergrondinformatie over een uitzending.

Multitasking

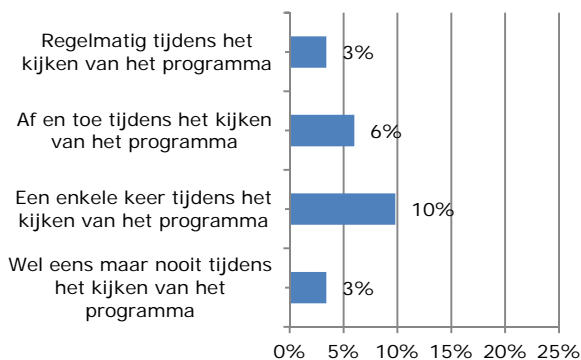
Mobile devices kunnen tijdens het tv kijken ook worden gebruikt voor activiteiten die niet direct gerelateerd zijn aan een programma of televisiecontent. De gebruiker is dan dus aan het 'multitasken'.

De verschillende toepassingen worden in deze brochure behandeld.

Interactie met website / social media-pagina van tv-programma tijdens het televisiekijken

Wij hebben aan alle respondenten van het Moving Pictures onderzoek gevraagd of ze weleens de website, app of social media van een televisieprogramma bezoeken tijdens het televisiekijken. Daarbij verwezen we ook naar de mogelijkheid om via social media (bijvoorbeeld Twitter, Facebook of Hyves) over het televisieprogramma te praten of reacties van anderen te bekijken.

Grafiek 1. Bezoekt website, app of social media van een programma tijdens tv kijken, om erover te praten of reactie van anderen te bekijken, 2012

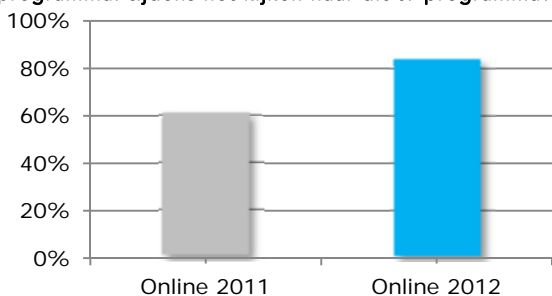

Selectie: 13+ Totaal

Een kwart van alle ondervraagden geeft aan weleens de website of app van televisieprogramma's of sociale media te bezoeken. 16% van de respondenten geeft aan dat een enkele keer of af en toe te doen tijdens het kijken van de programma. 3% doet dat regelmatig. 3% van de respondenten kijkt weleens naar de website of app van een televisieprogramma, of bezoekt social media naar aanleiding van het programma, maar doet dat nooit tijdens de uitzending.

Van de respondenten die weleens pagina's of app's van programma's bezoeken, doet de overgrote meerderheid dat dus tijdens het kijken naar de betreffende televisieprogramma's. Ten opzichte van de meting in 2011 is dit percentage sterk toegenomen.

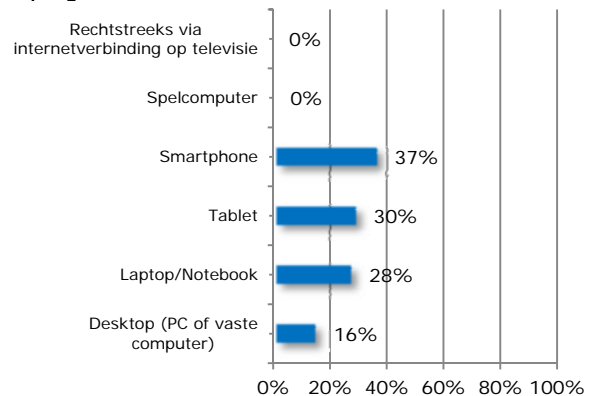
Grafiek 2. Bezoekt website, app of social media van een programma: tijdens het kijken naar dit tv-programma?

Selectie: 13+ met internet aansluiting thuis die weleens social media, websites of apps van een programma bezoekt

De smartphone en tablet worden relatief meer gebruikt voor bezoek van social media, programmasites, apps of pagina's dan de computer. De smartphone wordt met 37% het meest gebruikt, gevolgd door de tablet (30%) en de laptop (28%).

Grafiek 3. Device gebruikt bij bezoek website, app of social media-pagina van een tv-programma tijdens het kijken naar dit programma.

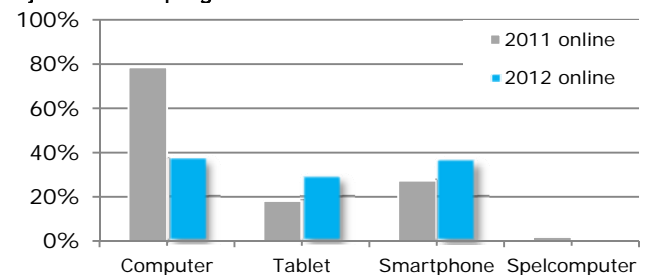

Selectie: 13+ Totaal

Het gebruik van smartphone en tablet voor het bezoeken van website, app of social media tijdens het televisiekijken is toegenomen ten opzichte van de meting in 2011.

Het gebruik van de computer als *second screen* is sterk afgenomen. De groep mensen die een second screen gebruikt is dus gegroeid, maar deze groep gebruikt minder vaak de pc of laptop.

Grafiek 4. Device gebruikt voor bezoek website, app of social media-pagina van een tv-programma tijdens het kijken naar dit programma 2011-2012

Selectie: 13+ met internetaansluiting thuis.

In 2011 werd gevraagd naar het gebruik van de computer, niet uitgesplitst naar desktop en laptop.

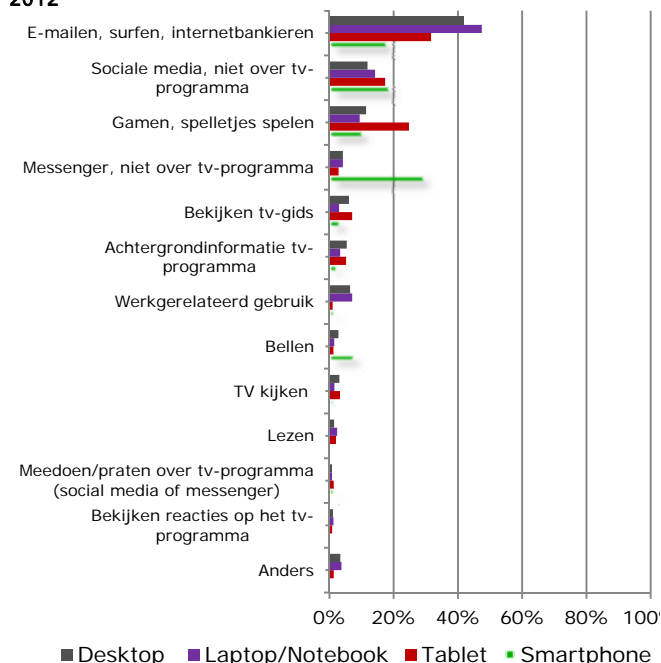
Gebruik van devices tijdens tv-kijken

Reden voor gebruik

We hebben de bezitters van de afzonderlijke devices in het Moving Picture-onderzoek ook gevraagd naar het specifieke gebruik van deze devices tijdens het televisiekijken.

Het blijkt dat mobiele devices tijdens het televisiekijken vooral gebruikt worden voor e-mail, surfen, internetbankieren en andere internetgerelateerde activiteiten. De devices worden relatief minder vaak gebruikt voor het communiceren over of interacteren met het televisieprogramma zelf.

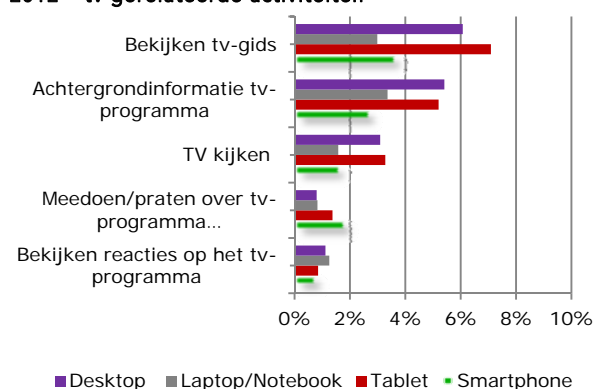
Grafiek 5. Reden gebruik mobiele devices tijdens tv-kijken 2012

Selectie: [Bezitters die weleens een device gebruiken tijdens tv kijken](#)

TV-gerelateerde activiteiten vinden relatief weinig plaats tijdens het tv-kijken. Gebeurt dat toch, dan wordt de tablet voornamelijk gebruikt om de tv-gids en programmainformatie te raadplegen. Tablets (en smartphones) worden ook relatief vaak gebruikt om mee te praten over of mee te doen met tv-programma's. Tablets en laptops worden daarnaast weleens gebruikt om live televisie te kijken tijdens het reguliere tv kijken.

Grafiek 6. Reden gebruik mobiele devices tijdens tv kijken 2012 – tv gerelateerde activiteiten

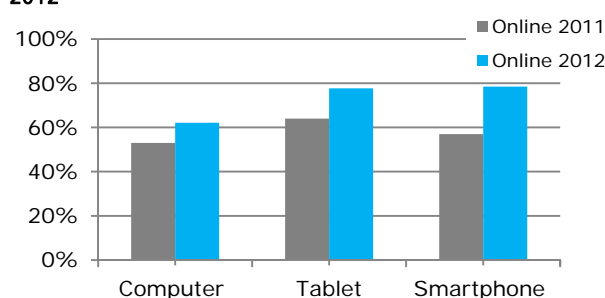
Selectie: [Bezitters die weleens een device gebruiken tijdens tv kijken](#)

Soort device en doelgroep

77% van de bezitters van een tablet gebruikt dit device weleens tijdens het kijken naar de televisie. De smartphone wordt door 78% van de bezitters weleens tijdens het televisiekijken gebruikt. Bij laptopbezitters ligt dit percentage op 69%. De desktop wordt door de bezitters het minst op deze manier gebruikt (39%).

Ten opzichte van 2011 is het gebruik van mobiele devices tijdens het televisiekijken onder de bezitters toegenomen. De grootste stijging is te zien in het gebruik van de smartphone. Het moge duidelijk zijn dat dit niets zegt over de duur van het gebruik.

Grafiek 7. Gebruikt weleens devices tijdens tv-kijken 2011-2012

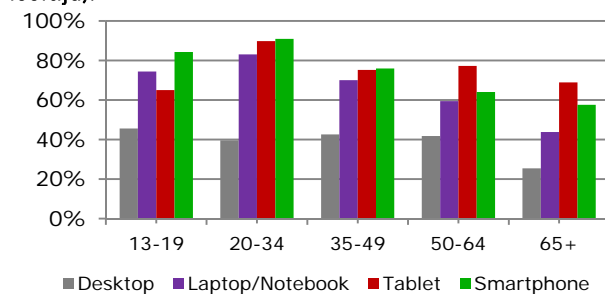

Selectie: [Bezitters](#)

Het gebruik van een tablet of smartphone tijdens het televisiekijken is vooral onder jongeren populair. 84% van de 13-19 jarigen gebruikt weleens een smartphone tijdens het televisiekijken. Ca. 90% van de 20-34 jarige bezitters van een tablet of een smartphone gebruikt deze devices wel eens tijdens het televisiekijken. Onder bezitters van 50 jaar en ouder is de tablet relatief het populairste apparaat tijdens het tv kijken. Tegelijkertijd maken bezitters van deze leeftijd relatief het minst gebruik van een device tijdens het kijken naar de televisie.

De tablet blijkt het populairste apparaat onder bezitters, behalve voor bezitters van 13 tot en met 19 jaar. Zij gebruiken het vaakst hun smartphone. De desktop wordt door bezitters in alle leeftijdsgroepen het minst gebruikt tijdens televisie kijken.

Grafiek 8. Gebruikt weleens devices tijdens tv-kijken (naar leeftijd).

Selectie: [Bezitters](#)

Conclusies

- Een kwart van alle ondervraagden in het Moving Pictures-onderzoek van 2012 geeft aan weleens sociale media rondom het televisieprogramma of de website of app van het programma te bezoeken. 85% van deze groep doet dat tijdens het televisiekijken.
- Als de website, app of social media-pagina van een programma wordt bezocht, gebeurt dit het meest middels smartphone en tablet.
- Tablets worden door alle leeftijdsgroepen tijdens het tv kijken relatief meer gebruikt dan smartphones, behalve door 13-19 jarigen.
- Het gebruik van een tablet en smartphone tijdens tv kijken is toegenomen sinds 2011. Deze devices worden echter (nog) niet veel gebruikt in relatie tot de televisiecontent of voor het communiceren over televisieprogramma's. Ze worden vaker gebruikt voor zaken als internetten, smsen, e-mail en sociale media (toepassingen die niet zijn gerelateerd aan een televisieprogramma).
- Als we kijken naar de interactie met televisiecontent, dan blijken tablets voornamelijk te worden gebruikt voor raadpleging van de tv-gids en programma-informatie.
- Smartphones worden vaker gebruikt voor het meedoen of praten over televisieprogramma's dan de andere devices.

Moving Pictures 2012

Het Moving Pictures-onderzoek waar Second Screen deel van uitmaakt is uitgevoerd onder Nederlanders van 13 jaar en ouder, met een verdeling in leeftijd, geslacht en internetgedrag die representatief is voor de Nederlandse bevolking.

Personen met internetaansluiting deden via het Intomart Online Panel mee met het onderzoek, van 8 oktober t/m 14 oktober 2012. Iedereen die meedeed ontving via email een link naar een vragenlijst. Personen zonder internet werden benaderd via een telefonisch interview.

© Stichting Kijkonderzoek 2013.
Bij gebruik van informatie graag Stichting Kijkonderzoek (SKO) als bron vermelden.